

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na diplomovou práci Nory Kurzové „Criminological Aspects of Corruption“

Předložená práce obsahuje 61 stran vlastního textu a je přehledně členěna do dvanácti kapitol. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Větší pozornost snad mohla být věnována poznámkovému aparátu. Okruh použitých literárních pramenů je dostatečně representativní a přiměřený zvolenému tématu. Práce je doplněna vhodnými a ilustrativními přílohami. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky na ni kladené.

Autorka si zvolila téma, které je poměrně náročné na zpracování. Zvolené téma je současně aktuální, a to s ohledem na přetrvávající četnost zkoumaného negativního společenského jevu. Metody zpracování odpovídají záměru, který si autorka vytyčila.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl své práce a předmět kriminologických studií, se nejprve věnuje vymezení klíčového pojmu „korupce“. V této souvislosti uvádí různé pohledy, které se v odborné literatuře vyskytují, ústicí do širších či naopak užších definic, a to ve snaze vystihnout podstatu zkoumaného jevu. Na to pak autorka navazuje přehledem vybraných institucionalizovaných forem odhalování a potlačování korupce a prostředků používaných v boji s korupcí. Kladně třeba hodnotit, že v této souvislosti věnuje pozornost rovněž mezinárodním dokumentům, které se uvedenou problematikou zabývají.

Následující kapitoly práce jsou věnovány rozboru podmínek a příčin korupce, základním formám preventivních aktivit a stavu a dynamice zkoumaného jevu. Důvodně je zde identifikována závislost korupce nejen na ekonomické struktuře společnosti, ale rovněž na společensko-politickém systému ve společnosti. Záslužně je kladem důraz na speciální preventivní aktivity, bohužel však podrobnější analýze jsou podrobeny pouze některé z nich, ačkoliv i ostatní by si tuto pozornost zasloužily. Důvodná je rovněž kritika rasových a sociálně-darwinistických teorií pro posuzování osobnosti pachatele. Zajímavá je typologie pachatelů, kterou autorka uvádí. Ilustrativně a přehledně je zpracován přehled typových korupčních jednání ve vybraných oblastech společenského života. V těchto kapitolách se autorka zjevně opírá o zpracované literární a další prameny.

Kritické výhrady, které autorka vznáší ohledně stávajícího trestněprávního postihu jednání korupční povahy v České republice, jsou oprávněné. Proto také kladně hodnotí nový trestní zákoník, ve kterém jsou některé nedostatky dosavadní úpravy odstraněny. Samozřejmě, že přetrvávajícím problémem je otázka trestní odpovědnosti právnických osob. I v tom lze s autorkou souhlasit.

Velmi cenné jsou výsledky autorčina výzkumu, který provedla v letech 2007-2008 mezi několika stovkami respondentů z vybraných zemí. Volbu těchto zemí považuji za šťastnou, protože všechny mají totalitní minulost a současně se liší jistými historicko-kulturními tradicemi. Zajímavá a s dostatečně vysokou vypovídací hodnotou jsou zjištění, ke kterým autorka dospěla a jejich porovnání.

Práce je doplněna klíčovými informacemi o vybraných korupčních případech v USA a v Německu.

V závěru své práce autorka předně shrnuje základní problémy spojené s potlačováním korupce a na tomto základě pak jednak kladně hodnotí novou trestněprávní úpravu postihu úplatkářství, avšak současně správně upozorňuje na to, že k boji s korupcí je třeba změna v postoji nejen odpovědných činitelů, ale všech občanů, což je úkol dlouhodobý a nesmírně náročný. V tomto směru pak výstižně formuluje klíčové úkoly.

Celkově lze předloženou práci hodnotit jako velmi dobrou. Kladně třeba hodnotit především to, že autorka prokázala odpovídající znalost zkoumané problematiky, zpracovala značné množství literárních i jiných pramenů a zejména provedla vlastní empirický výzkum a jeho výsledky na požadované úrovni zpracovala. Po obsahové stránce splňuje předložená práce požadavky na ni kladené. Doporučuji její přijetí a aprobataci.

Při obhajobě by se autorka měla zaměřit na otázku: Provokace jako prostředek odhalování korupčního jednání.

Předběžná klasifikace: velmi dobré

V Praze dne 1.9.2009

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
ponent

Department of Criminal Law

External Examiner's Review of Nora Kurzová's Thesis "Criminological Aspects of Corruption"

The submitted thesis comprises 61 pages of text and it is distinctly subdivided into twelve sections. The external arrangement proves to be very nice. More attention might have actually been paid to the list of remarks. The scope of used resources is sufficiently representative and adequate to the selected topic. The thesis is supplemented by suitable, illustrative annexes. As regards the formal aspects, the submitted thesis complies with the respective requirements.

The author had selected a topic that proves to be rather complicated to elaborate. The selected topic is up to date – considering the lingering frequency of the examined negative social phenomenon. The methods of elaboration correspond to the intents outlined by the author.

After a brief introduction in which the author specifies the objectives of her thesis as well as the subject matter of criminological studies, first of all she focuses on determination of the scope of "corruption" as the key term. In this context she mentions various viewpoints presented in specialised literature which result in broader as well as narrower definitions – with the effort to describe the nature of the examined phenomenon. As a follow-up, the author provides an overview of selected institutionalized forms of disclosure and elimination of corruption as well as means used in the struggle against corruption. The fact that she also pays attention to international documents pertaining to the respective matter is to be appreciated as well.

The following sections of the thesis are focused on an analysis of the conditions and causes of corruption, fundamental forms of preventive activities as well as the state and dynamics of the examined phenomenon. Furthermore, dependence of corruption not only on the economic structure of the society but also the social & political system in the society is reasonably identified. Emphasis is justifiably placed on special preventive activities; unfortunately, solely some of them are subject to further analyses even though the remaining ones would deserve such attention, too. The criticism of racial and social-Darwinist theories applicable to assessment of an offender's personality proves to be justified as well. The typology of offenders specified by the author is also interesting. The overview of types of corruption-related activities in selected areas of social life is elaborated in an illustrative and well-arranged manner. In these sections the author obviously bases her work on written references as well as other resources.

The critical reservations that the author raises in connection with the current criminal penalties pertaining to corruption-related activities in the Czech Republic are justified. Therefore, she also appreciates the new Criminal Code that comprises elimination of certain shortcomings affecting the current conditions. Obviously, the matter of criminal responsibility of legal entities remains to be a problematic issue, and therefore it is possible to agree with the author even in this matter.

The results of the author's research conducted in 2007-2008 using several hundreds of respondents from various countries prove to be highly valuable. I regard the respective selection of countries as adequate because the history of all of them is related to totalitarian regimes and, at the same time, they feature certain differences as regards historical and cultural traditions. The findings that the author determined as well as their comparison prove to be rather interesting and they feature a high level of informative value.

The thesis is supplemented by key information about selected corruption cases from the USA and Germany.

In the final section of her thesis the author presents a transparent summary of fundamental issues related to suppression of corruption and on this basis she positively evaluates the new criminal regulations applicable to penalties related to corruption; however, she correctly emphasizes the fact an alteration of the approach of not only officials but also all citizens is essential for the struggle against corruption, which is an extremely demanding long-term task. Subsequently, she presents an express specification of key tasks within this scope.

In general, the submitted thesis may be regarded as very good. The fact that the author proved to dispose of adequate knowledge of the examined topic, processed numerous references and other resources and, principally, conducted her own empirical research and processed its results on the required level is to be regarded as the most favourable aspect. As regards the aspect of content, the submitted thesis complies with all the respective requirements. I hereby recommend its acceptance and approbation.

Prague, 1.9.2009

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
External Examiner